

Era de can Gelabert

Sant Just Desvern

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: C/ Can Gelabert, s/n.
Emplaçament A la cantonada nord-oest de la masia de can Gelabert.

Coordenades:

Latitud: 41.385823707188
Longitud: 2.0649991609914
UTM Est (X): 421825
UTM Nord (Y): 4582010

Classificació

Número de fitxa 08221 - 276
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Modern Popular
Segle XVII
Any 1680
Autoria de l'element: Malaret (segons la llosa de pedra encastada al paviment)
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: L'era de can Gelabert es troba a la serra de Collserola, espai que forma part de la Xarxa Natura 2000, una xarxa europea d'espais naturals protegits que té com a objectiu garantir la biodiversitat mitjançant la conservació dels hàbitats naturals i de les espècies de flora i fauna silvestres d'interès comunitari. El 5 de setembre de 2006, el Govern de Catalunya, amb l'Acord de Govern 112/2006, aprova la llista definitiva de LIC (Lloc d'Importància Comunitària) i de ZEPA (Zona Especial Protecció Aus) que configura la Xarxa Natura 2000 al nostre país.
El Pla Especial de Protecció del Medi Natural i del Paisatge del Parc Natural de la Serra de Collserola (PEPNat), aprovat el 2020 amb aprovació definitiva per Acord de Govern de la Generalitat de

Catalunya en sessió del 6 d'abril de 2021, estableix les directrius per a la preservació dels valors naturals i paisatgístics del parc, així com per a la regulació dels usos i activitats que s'hi desenvolupen. Aquest pla és l'eina principal per a la gestió sostenible de l'espai natural.

Accés	Restringit
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08219A009000010000KY

Fitxes associades:

[Can Gelabert de la Riera - Can Gelabert - Can Gilabert](#)

[Restes romanes de can Gelabert](#)

[Rellotge de sol de can Gelabert](#)

[Mina dels horts de can Gelabert](#)

[Roure de can Gelabert](#)

[Camí de la Riera i can Gelabert](#)

[Torrent entre can Gelabert i cal Roldan](#)

Autoria de la fitxa	David Torres Rodríguez - Kuanum
----------------------------	---------------------------------

Data de registre de la fitxa:	dt., 07/01/2025 - 13:34
--------------------------------------	-------------------------

Descripció

Era situada a l'esquena de la masia de can Gelabert, de poc més de 150 m², a tocar d'un dels camps de conreu del mas. Presenta una paret de pedra al costat sud, que actua com a mur de contenció de l'estructura respecte al terreny inferior, que està a una cota més baixa.

La superfície plana de l'era està pavimentada amb rajol quadrangular i rectangular de fang cuit, que en alguns punts ja no es conserven. Alguns dels rajols presenten una superfície rugosa que amb marques lineals seriades paral·leles (rajola ditejada de bòvila), disposades en diagonal. Al mig de l'era hi ha encastada una llosa quadrangular de pedra a la qual figura gravada la inscripció "*ANY 1680 IAUMA IALABERT MA FESIT*".

A l'est de l'era, adossada a la masia, hi ha una construcció coberta a dues aigües i amb un gran portal d'arc de mig punt que devia ser el paller. Aquest edifici ha patit reformes contemporànies tal com indica una inscripció gravada a sobre del portal amb la data "MCMLXXXIV".

Observacions:

L'era de can Gelabert és testimoni d'una de les feines tradicionals del món rural actualment perduda, batre. Aquesta consistia a xafar les garbes de cereal per separar el gra de la palla. Per batre s'empraven els animals de treball que trepitjaven les garbes i que posteriorment arrossegaven els trills.

Després de batre, a la mateixa era es ventava el cereal per netejar el gra de la palla restant, que un cop net s'ensacava i es guardava. Per aquest motiu les eres se situaven en llocs orientats a migdia, de manera que tinguessin corrent d'aire. La palla també s'aprofitava i era guardada al paller, que en moltes ocasions estava situat a molt poca distància de l'era.

Història

La primera notícia de la família Gelabert, que dona el nom a la masia, és de 1379, però no és fins a l'any 1524 que apareix citada documental la masia. Al segle XVIII era coneguda com a can Gilabert de la Riera, prenent el nom de la riera per diferenciar la masia de les propietats dels Gelabert del Coscoll i dels Gelabert de can Canderer, membres de la mateixa família.

La masia de can Gelabert és un conjunt arquitectònic format per una amalgama d'edificacions de diverses èpoques, amb dependències diverses adossades a la casa original del segle XIV. Amb posterioritat al segle XIV, al mas primigeni se li va adossar per la banda nord un gran cos de planta baixa, pis i golfes, amb coberta a dues aigües. Per la banda sud també s'adossà un altre cos format principalment per dues galeries en planta baixa i pis i a ponent, es troba una dependència més que dona a l'era.

Bibliografia

CARDONA, Daniel; DE FABREGUES-BOIXART, Oriol; FERRER, Xavier; GUASCH, David; MALARET, Antoni; MORAN, Josep; NUET, Josep; PANAREDA, Josep Maria; PÉREZ, Jordi; RENOM, Mercè (1987). *Sant Just Desvern, un paisatge i una història*. Ajuntament de Sant Just Desvern, Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

FONT GRASA, Pere; REVERTER SALA, Teresa (2010). *L'Abans de Sant Just Desvern: Recull gràfic 1870-1975*. Col·lecció Baix Llobregat. El Papiol: Editorial Efadós / Ajuntament de Sant Just Desvern, pp. 492-3.

OBIOLS AUTONELL, Aina (2003). *Un patrimoni que es fa mirar. Sant Just Desvern*. Ajuntament de Sant Just Desvern.

PÉREZ SÀNCHEZ, Miquel; SANAHUJA TORRES, Dolors; (1985). "Itinerari d'arquitectura de Sant Just Desvern. *Recorregut urbà i de masies de muntanya*". *Quaderns d'Estudis Santjustencs II*. Ajuntament de Sant Just Desvern, pp. 68-9.

PÉREZ SÀNCHEZ, Miquel; ROURA NUBIOLA, Margarida; SANAHUJA TORRES, Dolors; SOLIAS ARÍS, Josep Maria (1982-1986). *Catàleg i Pla Especial de Protecció i Rehabilitació del Patrimoni Arquitectònic de Sant Just Desvern*. Fitxa 57, Ajuntament de Sant Just Desvern.

SBERT PÉREZ, Olga; MASDÉU TÉRMENS, Raimon (2019). "El territori de Sant Just Desvern en el segle XVIII. L'anàlisi del Cadastre de 1716". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 23, pp. 121-2 i 207.

TENAS ALIBÉS, Antonio (1947). *Notes històriques del poble i parròquia de Sant Just Desvern*. Barcelona, p. 57.

VIDAL JANSÀ, Mercè (coord.); MESALLES, Jordi; PIZARRO, Lluís (2002). *Guia del patrimoni arquitectònic de Sant Just Desvern*. Fitxa 68, Arxiu Municipal de Sant Just Desvern. Sant Just Desvern.

Enllaços d'interès:

<http://patrimoni.santjust.net/mobile/48#&ui-state=dialog>

